

Hoog in de bomen

Voor het veilig snoeien van grote bomen is een hoogwerker het aangewezen hulpmiddel.

Steeds vaker kiezen hoveniers voor een auto met opgebouwde hoogwerker.

Een telescooparm met een jib vinden veel boomverzorgers het handigst werken.

Voor de schilders- en glazenwassersbranche was enkele jaren geleden nogal in het nieuws toen de wet van kracht werd die het voor de meeste praktijksituaties verbiedt om op een ladder te werken. Maar voor de hovenier geldt hetzelfde als hij hoog de boom in moet. Een hoogwerker is dan eigenlijk onmisbaar. Omdat veel bedrijven maar incidenteel een hoogwerker nodig hebben, is de verhuur van hoogwerkers een grote markt geworden.

Het terrein en het soort werk dat moet worden verricht, bepalen wat de meest geschikte hoogwerker is. Maar voor bedrijven in de groenvoorziening die veel bomen snoeien en daar zelf een hoogwerker voor aanschaffen, is een hoogwerker op een auto vaak de mooiste oplossing. Een autohoogwerker is handig vanwege de manoeuvreerbaarheid, en als er met de hoogwerker veel kilometers worden gemaakt, is comfort voor de bestuurder ook een argument. Het rijcomfort hangt samen met de auto die wordt gekozen, maar die keuze wordt ook weer ingeperkt als het de bedoeling is om onder de maximaal 3.500 kg voor het B-rijbewijs te blijven. Een hoogwerker die veel voor snoeiwerk wordt gebruikt, vergt ook wat aanpassingen. Vooral wat extra bescherming omdat er soms ook takken vallen op de auto of kwetsbare delen van de hoogwerker terechtkomen.

Telescoop met jib

Er is in de wereld van hoogwerkers nogal wat te koop. In de groenvoorziening bevalt veel hoveniers een telescooparm met een jib heel goed. De telescooparm zorgt voor hoogte en vooral voor reikwijdte. En met de jib, de vakterm voor een scharnierende arm op het eind van de telescooparm, kan de werkgondel gemakkelijk naar de werkplek bewegen. Bijvoorbeeld om onder takken omhoog en omlaag te bewegen. Een jib kan soms alleen heffen tot de rechte lijn van de telescooparm. Typisch voor de groenvoorziening zijn de constructies waarbij de jib ook tot boven de telescooparm kan knikken. Het soort werk bepaalt voor een groot deel hoe de giek is geconstrueerd. Fabrikanten stellen verschillende gieken samen om aan zoveel mogelijk randvoorwaarden te voldoen. Behalve dat het gewicht liefst zo laag mogelijk is, moet de hoogwerker ook bij een zo groot mogelijk bereik stabiel blijven, en het liefst ook een zo groot mogelijk bereik in een cirkel van 360 graden hebben. Dat betekent dat de arm goed over de cabine moet kunnen draaien. Maar in transportstand willen we de giek ingeklapt liever niet boven de cabine uit laten steken.

Steeds slimmer

Hoewel een hoogwerker in essentie een eenvoudig werktuig is, wordt die door de komst van de elektronica steeds slimmer en daardoor ook veiliger. De veiligheid van een hoogwerker is vooral een zaak van stabiliteit. Dat betekent goed afstempelen en niet overbelasten. Hoe breder wordt afgestem-

Hoe breder er wordt gestempeld, hoe stabiel het wordt. Dat kan een verticale steunpoot, een schuin geplaatste poot of een scharnierende poot zijn. Eenieder zoekt de beste oplossing om zowel breed te stempelen als ingeklapt toch weer binnen de breedte van de auto te passen.

peld, hoe stabiel de machine staat. Hoe groter de reikwijdte, hoe minder gewicht er in de bak mag. Het arbeidsdiagram geeft aan welke gewichten binnen het bereik van de arm zijn toegestaan. Bij een moderne hoogwerker en zeker bij de grotere machines wordt dat elektronisch geregeld en bewaakt. Van controle op de horizontaalstand tot het automatisch beperken van de reikwijdte afhankelijk van het gemeten gewicht in de werkgondel. Of als er een stempel langs de cabine beweegt, voorkomen sensoren dat de poot kan opklappen als een deur openstaat waardoor die in elkaar gedrukt zou worden.

Laatste nieuws

Ruthmann introduceerde onlangs op Bauma in München en in Nederland op de verticaaldagen in Hilvarenbeek de nieuwe TB generatie IV autohoogwerkers. De TB270 heeft een telescooparm die tot 27 meter uit kan schuiven en nog binnen de grens van het B-rijbewijs blijft. Voor de groenvoorziening is de TBR 200 in deze nieuwe serie interessant. Die heeft de basis van de TB270, maar is uitgerust met een 105 graden draaibare jib die met 100 kg in de werkgondel een bereik heeft van 15,70 meter. De gondel kan maximaal 230 kg dragen en door geheugenfuncties kunnen handelingen worden vastgelegd waardoor de arm automatisch naar de werkplek terug kan bewegen. Het merk Multitel valt op omdat die werkt met twee aluminium telescooparmen die met een knik met elkaar zijn verbonden. De import van Multitel is zeer recent overgegaan van Collé in Sittard naar Eurosupply hoogwerksystemen in Moerdijk.

Deze Tecchio van de gemeente Boxtel is uitgevoerd met extra bescherming van het cabinedak en de kwetsbare delen op de steunpoot.

Ruthmann heeft met de TB270 een 27 meter lange telescopische arm op een auto voor het B-rijbewijs. Op de achtergrond de kleinere TBR200. Als telescoop met jib typisch een model voor de groenvoorziening.

Regelgeving

De eerste alinea van de Arboret in het hoofdstuk 'werken op hoogte' zegt dat van werken op hoogte sprake is als er valgevaar bestaat en dat werken op hoogte alleen mag vanaf een veilige en ergonomisch verantwoorde steiger, stelling, bordes of werkvloer. Als dit niet mogelijk is, moet het meest geschikte middel worden gekozen, zo zegt de Arboret. Een ladder mag alleen worden gebruikt bij korte klussen of als een veiliger alternatief niet mogelijk is. Voor de praktijk geldt dat er wettelijk sprake is van werken op hoogte vanaf 2,5 meter boven het vloeroppervlak. De ladder is beperkt toegestaan tot maximaal 7,5 meter hoog en een reikwijdte van een armlengte. Het komt er op

neer dat een hoogwerker meestal het beste hulpmiddel is voor het snoeien van een flinke boom.

Wie een hoogwerker bestuurt, is wettelijk gezien niet verplicht een cursus te volgen en een examen af te leggen. De wet- en regelgeving zegt dat de werkgever moet zorgen dat werknemers passende instructies krijgen om de hen opgedragen werkzaamheden uit te voeren. Het komt er op neer dat het verstandig is ervoor te zorgen dat mensen die met een hoogwerker op pad gaan een VCA-erkend certificaat voor het werken met hoogwerkers op zak hebben. Er zijn verschillende bedrijven die daarvoor een cursus verzorgen.

De keuring

De hoogwerker staat in bijlage IV van de Machinerichtlijn: een machine met een bijzonder risico. De fabrikant moet ervoor zorgen dat de hoogwerker voldoet aan alle eisen die worden gesteld voor die van de CE-markering mag worden voorzien. Door de Arboret moet de werkgever zijn hoogwerker jaarlijks laten keuren. De werkgever voldoet aan de verplichtingen als er wordt gekeurd door een BMWT-Keur gecertificeerd bedrijf. Informatie daarover vindt u op www.bmwt.nl. Hoogwerkers moeten ook voldoen aan de Europese Norm (EN). Die stelt regels voor bijvoorbeeld de toelaatbare windbelasting, scheefstandbeperking en vluchtbeperking. ■

Het werkdiagram geeft aan wat de grenzen zijn van het toelaatbare gewicht afhankelijk van hoogte en reikwijdte. Komt de gondel buiten deze grenzen dan volgt een waarschuwing met lampen. Ook kan elektronica het bereik begrenzen als dat wordt overschreden.

Dragen van een harnas en vastklikken aan de gondel is verplicht. Niet eens zozeer omdat er een grote kans is om tijdens het werk uit de gondel te vallen, maar nog meer voor het geval er op de grond een aanrijding zou plaatsvinden. Op grote hoogte word je dan letterlijk gelanceerd.